

PRIMA UNITA' – ELSŐ LECKE

Argomento: <i>Forme di saluto</i>	Téma: <i>Üdvözlési formák</i>
Grammatica: <i>alfabeto italiano * compitazione</i>	Nyelvtan: <i>olasz ábécé * betűzés</i>

Ciao! Benvenuto/a! ☺ – **Szia! Isten hozott!**

Most **12 párbeszédet fogsz hallani a** leggyakrabban használt üdvözlésekkel. Először csak **hallgasd meg** a párbeszégeket **anélkül, hogy néznéd a szöveget**, és próbáld kihallani, melyik köszönési formát használták. Figyeled meg a hanglejtést és a hangsúlyozását, amit **vastag betűvel** jelöltem a több szótagú szavaknál. **Az olasz szavak legtöbbször az utolsó előtti szótagon hangsúlyosak.**

A szóhangsúlyról a **negyedik** leckében tanulunk.

Miután többször meghallgattad, **olvasd a szöveget is hozzá!** Minden párbeszéd alatt ott találsz a fordítását is!

A hangsúlyos magánhangzót **vastag betű** és aláhúzás jelzi.

italiano – olasz

Il signor **B**lasi saluta il dottore:

- **B**uongiorno, dottor Romanello!
- **S**alute, signor **B**lasi! – risponde il dottore.

ungherese – magyar

Blasi úr üdvözlí az orvost:

- **J**ó napot, Romanello doktor!
- **J**ó egézségét, Blasi úr! – válaszolja az orvos.

Due colleghi per strada:

- Francesco, **b**uona sera!
- **A** lunedi, **G**iacomo!

Két kolléga az úton:

- Francesco, **j**ó estét!
- **A** hétfői vizsontlátásra, Giacomo!

Il saluto della presentatrice televisiva:

- **B**uon pomeriggio, **c**ari telespettatori!

A televíziós bemondónó üdvözlése:

- **J**ó délutánt, kedves tévénézők!

Due amiche:

- Stefania, **b**uona notte!
- **B**uona notte! Ci vediamo domani!

Két barátnő:

- Stefania, jó éjszakát!
- Jó éjszakát! Látjuk egymást holnap!

Dopo la lezione Giovanni saluta il professore:

- ArrivederLa, professore!
- Arrivederci, Giovanni!

Óra után Giovanni üdvözi a professzor urat:

- Viszontlátásra, professzor úr!
- Viszontlátásra, Giovanni!

In ufficio un collega dice all'altro:

- A presto, ci vediamo domani mattina!
- A domani!

Az irodában egy kolléga mondja a másiknak:

- A mihamarabb, holnap reggel látjuk egymást!
- A holnapi viszontlátásra!

Stefania dice a Giuseppe:

- A più tardi, caro!
- A presto, Stefania!

Stefania modja Giuseppének:

- A későbbi viszontlátásra, kedvesem!
- A mihamarabb, Stefania!

Gli ospiti salutano Roberta mentre apre il portone:

- Carissima, buona sera!
- Benvenuti! Entrate pure! – risponde Roberta.

A vendégek üdvözik Robertát, míg nyitja az ajtót:

- Kedveském, jó estét!
- Isten hozott titeket! Gyertek csak bel – válaszolja Roberta.

Paola dice all'amica ungherese alla stazione Termini:

- Bentornata a Roma!
- Bentrovata, Paola! – dice l'amica.

Paola mondja a magyar barátnőjének a Termini állomáson:

- Isten hozott Rómában!
- Jó, hogy itt találalak, Paola! – mondja a barátnő.

Al momento del commiato:

- Buona serata, Claudia!
- Buona notte, papà!

A búcsúzás pillanatában:

- Szép estét, Claudia!
- Jó éjt, apuka!

L'ultima scena di un film:

- Addio, amico! Mi manchi già!
- Addio, Franco! Buon viaggio!

Egy film utolsó jelenete:

- Isten veled, barátom! Máris hiányzol nekem!
- Isten veled, Franco! Jó utat!

Giovannino dice alla mamma:

- Buona notte, mamma!
- Sogni d'oro figliuolo!

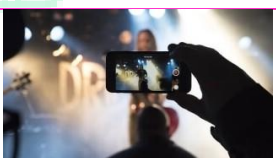

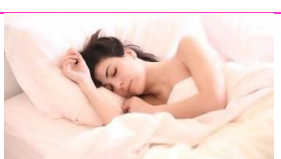

Giovannino mondja az anyukájának:

- Jó éjt, mama!
- Álmodj szépeket, fiacskám!

✍️ 🔊 **Come si salutano? – Hogy köszönnek?**

Biztosan ismersz már néhány olasz köszönési formát. **Egészítsük ki ezt még a többivel!** Hallgasd a weboldalon egyenként a köszönéseket és ismételd őket, hogy megjegyezd és gyakorold a kiejtést! Miután többször meghallgattad, írd minden kép alá az odaillő köszönést és a magyar fordítását! Vigyázz, kettővel kevesebb kép van! 😊

Sogni d'oro!	Ciao!	Buon pomeriggio!	Buona giornata!
A dopo!	Ci vediamo!	Arrivederci!/ArrivederLa!	Buon viaggio!
Buonasera!	A presto!	Benvenuto /a/i/e!	Addio!
Salve!	A piú tardi!	Bentornato /a/i/e!	Buona serata!
Salute!	A domani!	Bentrovato /a/i/e!	Buona notte!
Buongiorno!	A giovedì!	Buona permanenza!	Buon divertimento!

Melyik két köszönéshez nem találtál képet? Írd ide és a magyar fordítását is!

1. -
2. -

Quando e come? - Mikor és hogyan?

Olvasd át, hogy mikor és hogy használják a köszönési formákat!
Jegyezd meg a jelentésüket!

Jó reggelt! ->nincs olaszul

Nos, nincs konkrétan jó reggelt! forma!

Már reggel is **Jó napot!** ->**Buon giorno!**-t kívánnak egymásnak. ☺

Buon giorno! ->**Jó napot!**

Magázó köszönés. Találkozáskor és búcsúzáskor is használják a nap folyamán.
(Lehet egybe, de külön is írni.)

Buona giornata! ->**Szép napot!**

Búcsúzáskor használják a nap első felében.

Egyfajta ünnepélyességet hordoz, **szórakoztató időtöltést** (tevékenységet, munkát) kívánnak vele.

Buon di! ->**Jó napot!**

Baráti köszönés.

Az olasz ismerősök szoktak egymásnak így köszönni.
Csak annak mondhatod, akivel bizalmasabb kapcsolatban vagy!
(Inkább külön, de lehet egybe is írni.)

Buon pomeriggio! ->**Jó délutánt!**

Magázó köszönés. Találkozáskor és búcsúzáskor is a délután folyamán.

Főleg a tv-ben használták, de a köznyelvben helyette jobb a **Buonasera!**

Buonasera! ->**Jó estét!**

Magázó köszönés.

Találkozáskor és búcsúzáskor is, tartományonként változik, hogy hány órától.
(Lehet egybe is, de külön is írni.)

Buona serata! ->Szép estét!

Magázó és baráti is.

Búcsúzaskor, annak, aki még nem megy aludni, hanem szórakozni megy.

Buonanotte! ->Jó éjszakát!

Magázó és baráti köszönés. Éjjel búcsúzaskor és annak, aki aludni megy.
(Lehet egybe is, de külön is írni.)

Salve! ->Üdvözlöm!

Találkozáskor, annak, akit magázol, de áthidaló megoldás is lehet, ha nem tudod, hogy tegezz, vagy magázz valakit és hogy épp melyik napszak szerint köszönj.

Salute! ->Jó egészséget!

Magázó köszönés. Így az idősebbek köszöntik egymást.
Koccintáskor is ezt mondják vagy ha valaki tüszent.

Benvenuto! ->Isten hozott!

Magázó és baráti. Találkozáskor, így üdvözlik azt, aki vendégségbe jön, vagy hosszabb útról tér vissza.
Egyeztetik az alanyhoz!

Bentornato! ->Isten hozott!

Magázó és baráti.
Találkozáskor, így üdvözlik azt, aki utazásból tér vissza.
Egyeztetik az alanyhoz!

Bentrovato! >Jó, hogy itt talállak!

Magázó és baráti.

Találkozáskor, így válaszol a **Bentornato!**-ra az, aki utazásból tér vissza.

Egyeztetik az alanyhoz!

A domani! ->A holnapi viszontlátásra!

Magázó és baráti.

Így búcsúzunk attól, akit másnap újra látunk.

A giovedì! ->A csütörtöki viszontlátásra!

Magázó és baráti.

Annak köszönj így, akit csütörtökön fogsz látni... logikus!

Minden napra van egy ilyen variációjuk!

Ci vediamo! ->Látjuk egymást!

Baráti.

Így búcsúzz attól, akivel hamarosan újra találkozol.

A più tardi! A dopo! ->A későbbi viszontlátásra!

Baráti. Annak mondd, akivel még később találkozol.

A presto! ->A mihamarabb!

Baráti. Búcsúzáskor annak mondd, akit szeretnél hamar látni.

Buon viaggio! ->Jó utat!

Magázó és baráti. Így búcsúznak attól, aki elutazik.

Buona permanenza! ->Jó itt tartózkodást!

Magázó és baráti.

Ezt annak kívánják **búcsúzáskor**, aki egy **nyaralóhelyre** érkezett.

Buon divertimento! ->Jó szórakozást!

Magázó és baráti. Annak mondd, aki egy **szórakoztató tevékenységbe** kezd.

Sogni d'oro! ->Álmodj szépeket!

Baráti. Így **kívánhatsz** valakinek **nyugodt** és **pihentető** alvást.

Az **oro** *aranyat* jelent.

Addio! ->Isten veled!/Isten Önnel!

Magázó és baráti. Így **búcsúzz** attól, akit **nem fogsz** vagy **nem akarsz hosszú ideig látni**, talán már soha.

Óvatosan bánj vele! Megsértheted vele azt, akinek mondd!

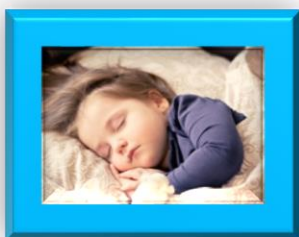
Arrivederci!/ArrivederLa! ->Viszontlátásra!

Lehetne így fordítani az **Arrivederci!**-t: *hogy viszontlássuk egymást!*,

az **ArrivederLa!**-t: *hogy viszontlássam Önt!*

Ez utóbbi egy tiszteleteljesebb forma.

Annak mondják, akit magáznak és ki akarják fejezni a tiszteletüket.

Ciao, arrivederci! – Szia, viszontlátásra!

És most játszunk egy kicsit!

A weboldalon a LÉPJ A QUIZLETBE! gombra kattintva átjutsz a Quizlet oldalára!

Mondd ki, vagy írd le az olasz megfelelőjét a megadott köszönésnek!

Cerca le coppie! – Keresd a párokat!

Párosítsd az összetartozó üdvözlési formákat!

Puskázhatsz a fenti részből, ha nem emlékszel mindre. ☺

1. Ciao!	a.) A későbbi viszontlátásra!
2. Buongiorno!/Buondi!	b.) A mihamarabb!
3. Buon pomeriggio!	c.) Üdvözlöm!
4. Buonasera!	d.) A holnapi viszontlátásra!
5. Buona notte!	e.) Jó délutánt!
6. Ci vediamo!	f.) Szia! Szervusz!
7. Arrivederci!/ArrivederLa!	g.) Jó napot!
8. A presto!	h.) Viszontlátásra!
9. A piú tardi! A dopo!	i.) Jó estét!
10. Salve!	j.) Isten hozott/hozta! (<i>az otthonunkba, a hozzánk érkezőt köszöntjük</i>)
11. Salute!	k.) Jó egészséget!
12. A domani!	l.) Isten Önnel/Veled!
13. A lunedì!	m.) Jó éjszakát!
14. A giovedì!	n.) Álmodj szépeket!
15. Benvenuto/a/i/e!	o.) Jó, hogy itt talállak! (<i>azt köszöntjük, aki várt ránk</i>)
16. Bentornato/a/i/e!	p.) A hétfői viszontlátásra!
17. Bentrovato/a/i/e!	q.) Isten hozott/hozta! (<i>egy hosszabb útról érkezőt köszöntjük</i>)
18. Sogni d'oro!	r.) A csütörtöki viszontlátásra!
19. Buon viaggio!	s.) További szép estét!
20. Addio!	t.) Látjuk még egymást!
21. Buona serata!	u.) Jó utat!
22. Buona permanenza!	v.) Szép napot!
23. Buon divertimento!	w.) Jó itt tartózkodást!
24. Buona giornata!	x.) Jó szórakozást!

Megoldásod helyességét ellenőrizheted a könyv végén, a Soluzioni-Megoldások fejezetben.

La pronuncia dell'alfabeto italiano – Az olasz ábécé kiejtése

Az olasz **abc** eredetileg 21 betűből,

- 5 magánhangzóból -> **a, e, i, o, u**, és
- 16 mássalhangzóból -> **b, c, d, f, g, h (néma), l, m, n, p, q, r, s, t, v, z** állt.

Néhány **idegen eredetű szóval** azonban a **j, k, w, x, y** is bekerült az olasz **abc**-be, mert az olaszok átvették ezeknek a szavaknak az írásmódját.

Pl.: **jazz, watt, kantiano, xenofobia, yen**

Ezekre a betűkre gyakorlatilag nem volt szükség, mert az olaszban volt/van megfelelője.

A **yog(h)urt** szó például olaszosan írva **iogurt**, mert az **i** félhangzó (néha magánhangzóként, **i**-ként, néha mássalhangzóként, **j**-ként viselkedik), és **j-nek** ejtjük, **ha magánhangzó mellett áll.**

Ezt az 5 betűt az olasz szótárak beillesztették az olasz **abc**-be, ezért célszerű az **abc**-t a **j, k, w, x, y** betűkkel együtt megtanulni.

Impara l'alfabeto italiano! – Tanuld meg az olasz abc-t!

Tanuld most meg az olasz abc-t! Segítségképpen színessel van kiemelve azoknak a betűknek az ejtése, melyeket kicsit nehezebb megjegyezni. Hallgasd és ismételd!

A, a [á]	B, b [bí]	C, c [csí]	D, d [dí]	E, e [e]	F, f [effe]	G, g [dzsí]
H, h [ákká]	I, i [í]	J, j [í lungá]	K, k [káppá]	L, l [elle]	M, m [emme]	N, n [enne]
O, o [o]	P, p [pí]	Q, q [ku]	R, r [erre]	S, s [essze]	T, t [tí]	U, u [u]
V, v [vu/ví]	W, w [vu doppiá/ doppiá vu]	X, x [iksz/ ics]	Y, y [ipszilon/ i gréká]	Z, z [dzétá]		

✍ Completa l'alfabeto! – Egészítsd ki az abc-t!

Egészítsd ki az olasz abc-t, miközben hangosan kiejted a betűket!

a						
		j	k			
	w	x	y			

Compitazione – Betűzés

Előfordulhat, hogy nem értesz jól egy olasz szót, mint például *chincagliera-bazár*, vagy olyan neved van, amit az olaszok nem értenek meg, például *Györi Fülöp*!

Ilyenkor jól jön, ha tudsz betűzni! :D

Betűzéskor az olaszok többnyire ezeket a városneveket használják. Ha nincs városnév egy adott betűvel, akkor egy másik szóval helyettesítik.

A	An <u>co</u> na	J	J <u>e</u> solo	S	Sav <u>o</u> na
B	Bolo <u>g</u> na	K	Ke <u>n</u> ya	T	Tor <u>i</u> no
C	Co <u>m</u> o	L	Liv <u>o</u> rno	U	U <u>d</u> ine
D	Domod <u>o</u> ssola	M	Mil <u>a</u> no	V	Vene <u>z</u> ia
E	Em <u>p</u> oli	N	Na <u>p</u> oli	W	Wa <u>s</u> hington
F	Fire <u>n</u> ze	O	O <u>t</u> ranto	X	xilo <u>f</u> ono
G	Ge <u>n</u> ova	P	Pal <u>e</u> rmo	Y	Yo <u>r</u> k
H	Hot <u>e</u> l	Q	Qu <u>a</u> rto	Z	Z <u>a</u> ra
I	Im <u>o</u> la	R	Ro <u>m</u> a		

¹ Az olasz abc-ből hiányzó magyar magánhangzókat így mondhatjuk:

á -> a con una virgola sopra – a felül egy vesszővel

ö -> o con due puntini sopra – o felül két ponttal

ő -> o con due virgole sopra – o felül két vesszővel

ü -> u con due puntini sopra – u felül két ponttal

ű -> u con due virgole sopra – u felül két vesszővel

A betűzéshez a **come** vagy a **di** szócskát használják.

A **come** szócska azt jelenti: **mint**. A **di** szócska azt jelenti: **-nak a, -nek a**.

Betűzzük le például a kedvenc színésznőm, **Sophia Loren** nevét!

Így mondd:

's' [essze] **come** Savona -> [essze kóme szávoná-essze **mint** szávoná],
vagy így:

's' [essze] **di** Savona -> [essze di szávoná-a szávoná **essze betűje**]

S ->	[essze] come Sav <u>o</u> na	L ->	[elle] di Liv <u>o</u> rno
o ->	[o] come <u>O</u> tranto	o ->	[o] di <u>O</u> tranto
p ->	[pí] come Pal <u>e</u> rmo	r ->	[erre] di R <u>o</u> ma
h ->	[ákká] come Hot <u>e</u> l	e ->	[e] di <u>E</u> mpoli
i ->	[í] come <u>I</u> mola	n ->	[enne] di <u>N</u> apoli
a ->	[á] come An <u>a</u> ona		

fotó: skeeze-Pixabay

Compita i nomi! – Betűzd le a neveket!

Betűzd le a következő neveket és a sajátod is, majd ellenőrizd le a weboldalon!
Melyik a kakukktojás?

Filippo Bruneleschi ->

Michelangelo Buonarroti ->

Franz Kafka ->

Leonardo da Vinci ->

Raffaello Sanzio ->

Giochiamo con le lettere! – Játsszunk a betűkkel!

Lépj a Quizlet oldalára, ahol gyakorolhatod még a betűzést!

A **kártya első oldalán** látható **betűt mondd ki a városnévvel együtt!**

Most a **come** szócskát használd!

Pl.: u-> **u come Udine**

Le lettere mischiate – Az összekeveredett betűk

Írd be az 1. táblázat összekeveredett betűit **abc** sorrendbe a 2. táblázatba!

Betűzd **hangosan**, ahogy tanultuk!

- a **di** Ancona, vagy
- a **come** Ancona.

1. táblázat

Y	Y <u>o</u> rk	L	Liv <u>o</u> rno	I	I <u>m</u> ola
M	Mil <u>a</u> no	G	Gen <u>o</u> va	R	R <u>o</u> ma
U	U <u>d</u> ine	T	Tor <u>i</u> no	N	N <u>a</u> poli
W	W <u>a</u> shington	C	Co <u>m</u> o	V	Vene <u>z</u> ia
E	<u>E</u> mpoli	H	Hot <u>e</u> l	A	An <u>c</u> ona
D	Domod <u>o</u> ssola	J	J <u>e</u> solo	X	xilo <u>f</u> ono
B	Bol <u>o</u> gna	P	Pal <u>e</u> rmo	O	Otr <u>a</u> nto
S	Sav <u>o</u> na	K	Ke <u>n</u> ya	Q	qu <u>a</u> rto
F	Fire <u>n</u> ze	Z	Z <u>a</u> ra		

2. táblázat

A	<i>come</i> An <u>c</u> ona				
B	<i>di</i> Bol <u>o</u> gna				

Megoldásod helyességét ellenőrizheted a könyv végén, a Soluzioni-Megoldások fejezetben.

Io compito, tu scrivi! – Én betűzök, te írsz!

Ismered az olasz hírességeket? Lebetűzöm öt híres olasz nevet.

Írd az üres mezőbe a betűket, majd a végén olvasd össze!

A legvégén ellenőrizd le *Mutasd a megoldást!* gombra kattintva! Menj a weboldalra!

Soluzioni – Megoldások

PRIMA UNITA' – ELSŐ LECKE

Come si salutano? – Hogy köszönnek?

Sogni d'oro!	Ciao!	Buon pomeriggio!	Buona giornata!
A dopo!	Ci vediamo!	Arrivederci!/ ArrivederLa!	Buon viaggio!
Buonasera!	A presto!	Benvenuto/a/i/e!	Addio!
Salve!	A piú tardi!	Bentornato/a/i/e!	Buona serata!
Salute!	A domani!	Bentrovato/a/i/e!	Buona notte!
Buongiorno!	A giovedì!	Buona permanenza!	Buon divertimento!

Ci vediamo! A giovedì!	Benvenuto/a/i/e!	Addio!	A dopo! A presto!
Bentornato/a/i/e!	Bentrovato/a/i/e!	A piú tardi!	Buonasera!
Buon viaggio!	Buon pomeriggio!	A domani!	Buona serata!
Buona permanenza!	Sogni d'oro!	Buona notte!	Buon divertimento!
Salute!	Arrivederci!/ArrivederLa!	Salve!	Buongiorno!

Melyik két köszönéshez nem találtál képet? Írd ide és a magyar fordítását is!

1. Ciao! – *Szia!*

2. Buona giornata! – *Szép napot!*

✍ Cerca le coppie! – Keresd a párokat!

1. Ciao!	f.) Szia! Szervusz!
2. Buongiorno!	g.) Jó napot!
3. Buon pomeriggio!	e.) Jó délutánt!
4. Buonasera!	i.) Jó estét!
5. Buona notte!	m.) Jó éjszakát!
6. Ci vediamo!	t.) Látjuk még egymást!
7. Arrivederci!/ArrivederLa!	h.) Viszontlátásra!
8. A presto!	b.) A mihamarabb!
9. A piú tardi! A dopo!	a.) A későbbi viszontlátásra!
10. Salve!	c.) Üdvözlöm!
11. Salute!	k.) Jó egészséget!
12. A domani!	d.) A holnapi viszontlátásra!
13. A lunedì!	p.) A hétfői viszontlátásra!
14. A giovedì!	r.) A csütörtöki viszontlátásra!
15. Benvenuto/a/i/e!	j.) Isten hozott/hozta! <i>(az otthonunkba , a hozzánk érkezőt köszöntjük)</i>
16. Bentornato/a/i/e!	q.) Isten hozott/hozta! <i>(egy hosszabb útról érkezőt köszöntjük)</i>
17. Bentrovato/a/i/e!	o.) Jó, hogy itt talállak! <i>(azt köszöntjük, aki várt ránk)</i>
18. Sogni d'oro!	n.) Álmodj szépeket!
19. Buon viaggio!	u.) Jó utat!
20. Addio!	l.) Isten Önnel/Veled!
21. Buona serata!	s.) További szép estét
22. Buona permanenza!	w.) Jó itt tartózkodást!
23. Buon divertimento!	x.) Jó szórakozást!
24. Buona giornata!	v.) Szép napot

✍ Completa l'alfabeto! – Egészítsd ki az abc-t!

a	b	c	d	e	f	g
h	i	j	k	l	m	n
o	p	q	r	s	t	u
v	w	x	y	z		

  Compita i nomi! – Betűzd le a neveket!

Lépj az oldalra, ahol meghallgathatod a megoldást!

Filippo Brunelleschi ->

Michelangelo Buonarroti ->

Franz Kafka ->

Leonardo da Vinci ->

Raffaello Sanzio ->

 Le lettere mischiate – Az összekeveredett betűk

2. táblázat

A	come Ancona	J	Jesolo	S	Savona
B	di Bologna	K	Kenya	T	Torino
C	Como	L	Livorno	U	Udine
D	Domodossola	M	Milano	V	Venezia
E	Empoli	N	Napoli	W	Washington
F	Firenze	O	Otranto	X	ics/ xilofono
G	Genova	P	Palermo	Y	York
H	Hotel	Q	quarto	Z	Zara
I	Imola	R	Roma		

  Lo compito, tu scrivi! – Én betűzök, te írsz!

Lépj az oldalra, ahol meghallgathatod a megoldást!